

2021/22

Bærekraftsrapport

panduro®

Bærekraftsrapportens omfang

Denne rapporten dreier seg om morselskapet Panduro Förvaltning, organisasjonsnummer 556570-3237. Følgende selskaper er inkludert: Panduro Trading, Panduro Hobby AB Sverige, Panduro Hobby A/S Danmark, Panduro Hobby AS Norge og Popov BV. Rapporten utgjør også Panduro Hobby ABs formelle bærekraftsrapport som nedfelt i svensk lov 2016:947 om endring i Årsredovisningslagen 1995:1554.

Rapporten gjelder virksomhetsåret som løper fra 1. mai 2021 til 30. april 2022 (i rapporten omtalt som 2021–2022), og nøkkeltallene som er oppgitt, gjelder for denne perioden samt tilsvarende periode for foregående år (i rapporten omtalt som 2020–2021). Samtlige nøkkeltall som legges fram, gjelder (dersom ikke annet er oppgitt) kun det svenske selskapet Panduro Hobby AB, organisasjonsnummer 556073-6356. Panduro Hobby A/S Danmark og Panduro Hobby AS Norge består stort sett av butikker med leide lokaler. Størstedelen av produktene som selges i Norge og Danmark, blir kjøpt inn sentralt fra Sverige og distribueres fra sentrallageret i Malmö. Leverandørene til disse to datterselskapene forhandler dermed direkte med det svenske morselskapet og håndteres ut fra sistnevntes prinsipper. 43,7 prosent av salget hos Popov BV* i Nederland og Belgia, utgjøres av produkter som er kjøpt inn fra Panduro.

* Popov BV driver butikker og nettbutikker under navnet Pipooos.

Bærekraftsarbeidet i Panduro

Bærekraftssamarbeidet samordnes av Panduros miljø- og produktsikkerhetsavdeling. Bærekraftsrapporten for virksomhetsåret 2021–2022 er utarbeidet av medarbeidere fra forskjellige avdelinger ved Panduros hovedkontor i Malmö.

Bilder: Bli Studio AB så sant ikke annet er oppgitt.

CEO har ordet

«Hver lille endring bidrar til en større forandring og forbedring.»

Et år er kort tid i et selskaps utvikling. Likevel skjer det utrolig mye i løpet av et år – ikke minst når det gjelder bærekraftsarbeid. For oss i Panduro er nøkkelen til en bærekraftig utvikling å stadig evaluere hvordan vi som virksomhet kan bidra til et mer bærekraftig samfunn, og gjøre endringer og forbedringer i henhold til dette.

De nye nettbutikkene er et godt eksempel på hvordan vi evaluerer, endrer og forbedrer. Etter å ha analysert kundenes bestillinger utviklet vi nye esker tilpasset det kundene kjøper, slik at vi i dag sender betydelig mindre luft. Eskene er selvsagt FSC®-merket, og vi bruker også mye mindre trykk enn tidligere.

Det er viktig for oss å kunne gi kundene muligheten til å bestille produkter med fossilfri levering fra nettbutikken. I 2021 innførte vi derfor flere fossilfrie leveringsalternativer for kundene i den svenske nettbutikken vår. Vi har som målsetting å tilby kundene flere miljøvennlige fraktoalternativer for hvert år, og det ambisiøse målet er at vi senest i 2030 kun skal ha fossilfri transport.

I vår egen produktutvikling arbeider vi med å erstatte og minimere bruk av plast i produkter og emballasje. Blant annet har vi i 2021 gått over til å bruke papiremballasje i stedet for plast til de populære hobbyeskenes våre.

Det betyr at vi har kuttet plastforbruket med 3,5 tonn per år. Vi jobber fortløpende med å finne mer bærekraftige alternativer og har som målsetting at all emballasje for våre egne varemerker skal være gjenvinnbar i løpet av 2025–2026.

Dette og de mange andre fremskrittene vi har gjort på bærekraftsområdet det siste året, er betydningsfullt. Summen av de mange små forbedringene er stor, og det er også slik vi må se på bærekraftsarbeidet – at hver lille endring bidrar til en større forandring og forbedring.

Vi i Panduro er glad i endringer, det er faktisk noe av det som driver oss. Bærekraft står på dagsordenen i alt vi gjør, fra hvordan vi kan gjøre emballasjen mer effektiv til hvordan vi kan inspirere kundene med kreative ideer som gir glede og velvære.

Rickard Kemfors

Kontakt oss gjerne

Hvis du har spørsmål eller kommentarer til Panduros bærekraftsrapport, hører vi gjerne fra deg. Skriv til oss på customercare@panduro.no

Rickard Kemfors, Chief Executive Officer (CEO)

Innhold

Viktige fremskritt i året som har gått	5
Om Panduro	6
Salgskanaler	7
Varemerker	8
Bærekraftsstrategi.....	9
Vårt ansvar	9
Utgangspunktet for bærekraftsstrategien vår	9
Våre fire utvalgte globale bærekraftsmål	10
Vårt bidrag til de globale bærekraftsmålene	11
Verdikjede og interesser	12
Bærekraftsrisiko	13
Miljø og sortiment	16
Miljøstyringssystem	16
Energiarbeid	16
Transport og logistikk	17
Emballasje og materialvalg	18
Nye og bedre nettbutikkesker	18
Bærekraftig sortiment	19
Trygge produkter	19
Miljømerking og bærekraftig innhold	20
Etisk dyrehold	20
Sosialt ansvar	21
Helsebringende kreativitet	21
Samarbeid med leverandører	21
Menneskerettigheter	22
Diskriminering	22
Tiltak mot korrupsjon	22
Medarbeidere	23
Mangfold og likestilling	24
Kurs og videreutvikling	25
Forbedrede kontorlokaler	25
Våre grunnleggende verdier – Core Values	26
Samarbeid.....	27
SOS-barnebyer	27
Louisiana Museum of Modern Art	27
Henie Onstad Kunstsenter	27

2021/22

Nye og forbedrede nettbutikker

Viktige fremskritt i året som har gått

side 18

Mindre plast i mange typer emballasje og bytte til nye pappesker

side 18

side 21

Nytt verktøy for analyse av bærekraftsrisiko i leverandørkjedene

side 20

Satsing på flere miljømerkede varer i sortimentet, for eksempel FSC®-merkede pappesker

Ekstra gaver til SOS-barnebyer

side 27

Innføring av jevnlig medarbeiderundersøkelser som et verktøy for å fremme trivsel, engasjement og velvære på arbeidsplassen – side 23

Flere fossilfrie leveringsalternativer for netthandel – side 17

Om Panduro

Vi tilbyr produkter som utvikler barn og voksnes kreativitet gjennom inspirasjon og ideer. Gjennom høy produktkvalitet, sosialt ansvar og effektivt miljøarbeid skal vi vekke tillit blant kunder, medarbeidere, leverandører og andre interessenter.

Panduro ble grunnlagt av Carl Panduro i 1954 i Danmark og er fremdeles et familieeid selskap. Siden 1962 har hovedkontoret vårt ligget i Malmö. I dag er Panduro et markedsledende hobby-konsern med kunder i 7 land, over 900 medarbeidere og en omsetning på ca. 1,03 milliarder svenske kroner (ca. SEK 925 millioner i 2020–2021). Sortimentet av hobbymateriell og kreative artikler er en kombinasjon av egenutviklede produkter og produkter fra andre varemerker.

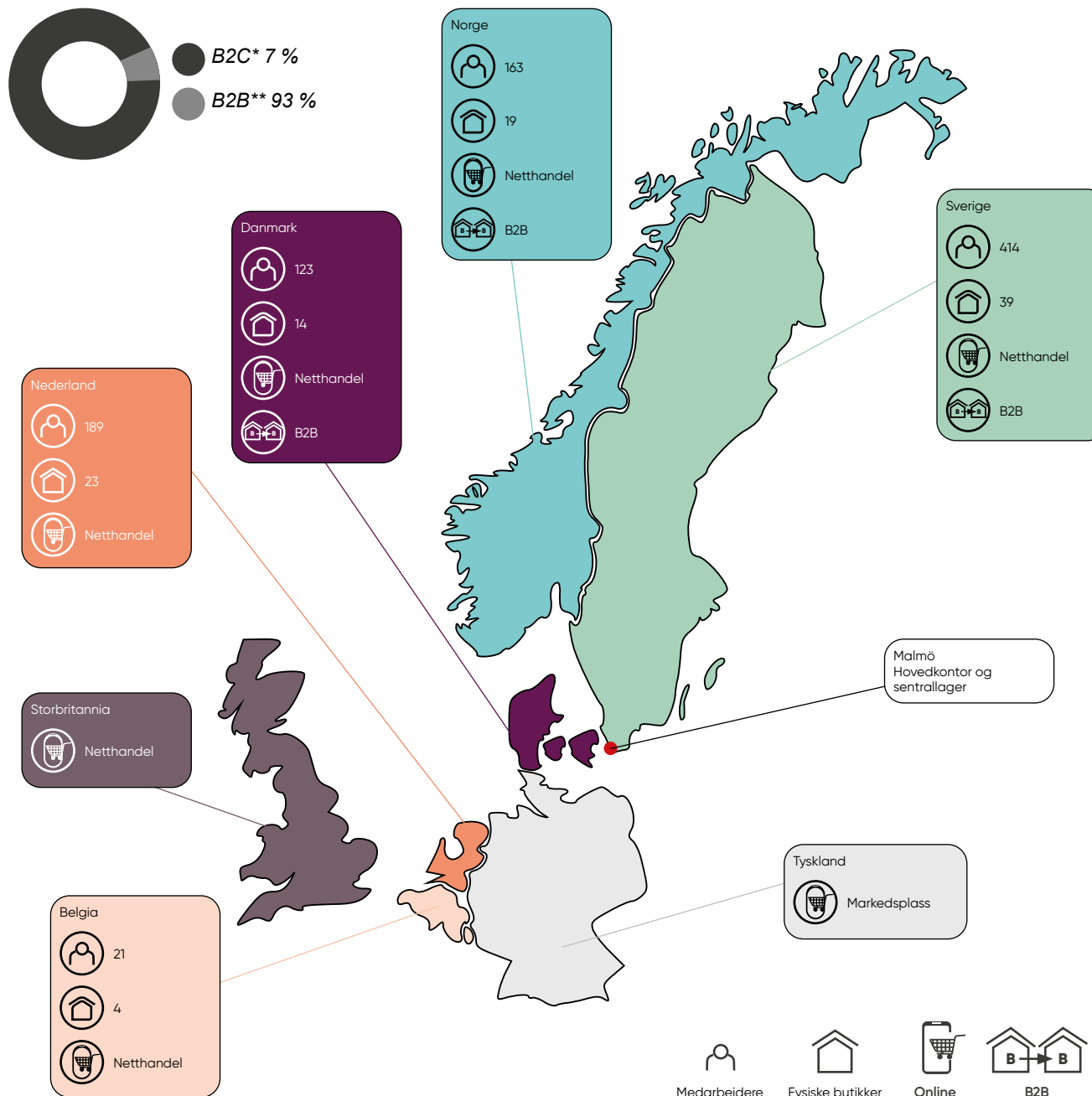
Produktene under våre egne varemerker produseres i samarbeid med eksterne aktører. Konsernet har rundt 35 000 ulike produkter i sortimentet og samarbeider med rundt 390 produktleverandører.

Visjon

Panduro skal være det selvsagte valget for lek, kreativ hobby og formingsaktiviteter i Skandinavia.

Forretningsidé

Å tilby et prisgunstig og bærekraftig sortiment for lek og kreativ hobby på det skandinaviske markedet.

*Business to Consumer
**Business to Business

Heidi Panduro

Retail Director

Hvordan bidrar de fysiske butikkene til Panduro som helhet?

Det er en stor fordel at Panduro har flere salgskanaler som dekker ulike behov blant kundene. I butikkene kan vi yte personlig service og tilbyr alt fra workshops til barneselskaper. Kundene våre er svært opptatt av og interessert i innholdet i produktene, ikke minst når det gjelder produkter som er rettet mot barn, og vi får derfor mange spørsmål om det. Butikkpersonalet er våre absolutt beste ambasadører for Panduros bærekraftsarbeid og ivrige etter å fortelle om alt vi gjør på bærekraftsområdet.

Salgskanaler

Det aller meste av salget vårt skjer direkte til forbrukere i de 99 fysiske butikkene våre og nettbutikker i 6 land (se side 6). I 2021–2022 har netthandelen vokst med en nyetablert nettbutikk for kunstmateriell kalt kreatima.com, og det totale nettsalget økte også. Pandemien har vært en medvirkende faktor til økningen ettersom kundene i større grad har brukt nettbutikken som et supplement til de fysiske butikkene. Vi selger også varene våre på nett i Tyskland via en markeds plass.

Salget til bedriftskunder har hatt en god utvikling i 2021–2022, og vi har økt markedsandelene våre. Vi arbeider aktivt med flere nye samarbeidspartnere, og målet er å nå ut til så mange sluttbrukere som mulig der kundene ønsker å handle. B2B-kundene våre fordeler seg på lokale butikker og samarbeid med større detaljhandelskjeder. Vi samarbeider blant annet med *EKO Stormarknad* i Sverige, der vi har etablert Panduro shop-in-shop, og vi er strategisk leverandør av kreative produkter til kjeden *Yes! vi leker* i Norge. I tillegg til disse landene har vi også større etablerte samarbeid med B2B-kunder på Færøyene, Grønland og Island. Samtidig ser vi etter nye kunder på markeder der vi i dag ikke er så synlige i B2B-segmentet, for eksempel Finland og Danmark.

De senere årene har vi satset på å utvide sortimentet av kunstmateriell under varemerket Kreatima. Så langt har vi to fysiske Kreatima-butikker, og i løpet av året som har gått, har vi også lansert en egen nettbutikk for Kreatima. Vi har også videreført den store satsingen på barns lek og kreativitet med varemerket Pando by Panduro, og i februar 2022 åpnet vi dørene til den andre fysiske Pando-butikken.

Pando kom også til finalen i kategorien beste detaljhandelskonsept 2022 i NCSC* Sweden Awards, som hyllet årets mest innovative og kreative innslag på svenske kjøpesentre. I tiden fremover planlegger vi å åpne flere nye butikker både for Kreatima og Pando.

Pando by Panduro på Väla kjøpesenter i Helsingborg, Sverige, innviet i februar 2022. I Pando dreier alt seg om barns kreativitet. Et besøk er en opplevelse, og her kan man male, klatte, lage, bygge og leke.

*Nordic Council of Shopping Centers.

Varemerker

panduro®

Panduro – lenge leve fantasien!

I Panduro tror vi på at mennesker som får utfolde seg kreativt, har det bra. Selvsagt kan alle skape noe! Alt som skal til, er litt fantasi. Vi drives av å lokke fram den fantasien og sette fart på skapergledden hos store og små. I det brede sortimentet vårt har vi materialer og verktøy til alle tenkelige og utenkelige hobby- og håndarbeidsaktiviteter og DIY- og gjenbruksprosjekter. Mengder av hobbyprodukter av høy kvalitet og massevis av inspirasjon til alt du kan ha lyst til å lage med hendene.

Kreatima by panduro

Kreatima – kunstnermateriell siden 1940

I Kreatima står kunstnerisk skaperkraft i fokus. Med solid erfaring og kunstnermateriell av høy kvalitet gjør vi det mulig for både profesjonelle kunstnere og glade amatører å utvikle seg og sette kreative ideer ut i livet. Alt vi gjør, dreier seg om kunstnerisk utfoldelse. Det er det som er drivkraften, det vi virkelig kan og som er lidenskapen vår.

**Ha det gøy!*

pando by panduro

Pando – her leker livet!

Den fantastisk grenseløse, frie leken er avgjørende når barn skal utforske verden. Hos Pando finner du derfor produkter og leker som kan bidra til å utvikle barnas lek og oppmuntre til kreativitet. De kan forklare, forundre og sette fart på fantasien. Leken er som en nøkkel til et fantastisk og fantasifullt rom der alt er mulig. Sortimentet holder selvsagt høy kvalitet og er nøye utvalgt og kontrollert for barn.

pipooos

Pipooos – maak plezier!*

Hos Pipooos brenner vi for kreativitet og for å lage ting for hånd. Her finner du et bredt sortiment av hobbyprodukter til alt du har lyst til å lage og bygge, tegne og male, strikke og hekle, perle og bake. Alt du kan tenke deg som vekker kreativiteten hos barn og voksne. Vi er alltid klare til å inspirere deg med nye kreative ideer og trender. Hos oss får du råd fra eksperter og finner tydelige instruksjoner som hjelper deg i gang med ditt neste hobbyprosjekt.

Pia Sylvén

Store Manager for Kreatima i Stockholm

Hva kjennetegner Kreatima som butikk?

I Kreatima forsøker vi å lage atelierstemning i butikken. Vi arrangerer også workshops med profesjonelle kunstnere, noe kundene setter stor pris på. Mange kunstnere, arkitekter, keramikere og unge fremtidige kunstnere som studerer ved kunsthøgskolen Konstfack, som handler hos oss. Ofte vet de nøyaktig hva de vil ha, men vi gir også råd og bidrar med ekspertise på forskjellige materialer og teknikker. I tillegg hjelper vi mange kunder med å finne de rette produktene for å kunne gjenbruke gamle møbler og klær. I fremtiden håper vi å kunne utvide sortimentet med flere gjenbruksprodukter.

Bærekraftsstrategi

Vår bærekraftsvisjon: en fantasifull og kreativ fremtid for kommende generasjoner

Vårt ansvar

Vi brenner for kreativitet. Det er det vi ønsker å bringe videre til kommende generasjoner, og vi ser det derfor som vårt ansvar å skape en bærekraftig fremtid for dem som kommer etter oss. Vi vil være det bærekraftige alternativet i bransjen, og da må vi lytte til de bevisste kundene våre og omverdenen for øvrig. For å nå målsettingen vår jobber vi for å sikre bærekraft i alle ledd. Det omfatter alt fra valg av produkter og produksjonsmetoder til det som skjer etter at produktene har forlatt Panduro, og forholdet vi har til leverandørene og medarbeiderne våre underveis i prosessen. Dette siste inkluderer en rekke forskjellige faktorer, deriblant klimautfordringer, menneskerettigheter og tiltak mot korrupsjon.

En stor del av produktene i sortimentet vårt gir mulighet til å lage noe med hendene og ta en pause fra hverdagen. Mange mener at kreative sysler bidrar til trivsel, så på den måten kan sortimentet vårt være med på å fremme mental helse og velvære. Sortimentet omfatter også mange produkter som kan brukes for å gi nytt liv til gamle ting. Vi vil gjerne oppfordre kundene til å gjenbruke mer. Sammen med dem vil vi bidra til en mer effektiv bruk av jordens ressurser til fordel for fremtidige generasjoner. På områdene mental helse og gjenbruk ser vi derfor muligheter til å være med og påvirke utviklingen i retning av en mer bærekraftig og kreativ fremtid.

Vi ser på kreativitet som en viktig del av livet, og med denne rapporten vil vi vise hvordan vi arbeider for å realisere bærekraftsvisjonen vår: Å skape en fantasifull og kreativ fremtid for kommende generasjoner.

Utgangspunktet for bærekraftsstrategien vår

For å konkretisere risikoene og mulighetene knyttet til bærekraft har vi tatt utgangspunkt i FNs Agenda 2030 og de 17 globale målene for bærekraftig utvikling. Med utgangspunkt i de globale målene har vi gjort en vesentlighetsanalyse (se vedlegg I).

Vi gjennomfører også regelmessig kundeundersøkelser i Norge, Sverige og Danmark for å forstå og følge opp hvordan kundene oppfatter Panduro i et bærekraftsperspektiv. Undersøkelsene viser at en stabilt høy andel av kundene mener at Panduro oppfyller forventningene deres til miljøansvar. Bærekraftige produkter er viktig for kundene, og de forventer høy kvalitet, slik at produktene holder lenge, og dessuten at vi i så liten grad som mulig bruker skadelige kjemikalier i produktene våre. Resirkulerte materialer, naturmaterialer og mindre plast i produktene er andre faktorer knyttet til bærekraft som kundene er opptatt av.

Resultatene fra kundeundersøkelsene kompletterer vesentlighetsanalysene, og kunnskapen vi har fått fra disse, danner grunnlaget for bærekraftsstrategien vår. Strategien bygger på de fire globale bærekraftsmålene som vi anser som mest relevante for Panduro (se side 10). Under hvert mål har vi formulert fokusområder for hvordan arbeidet vårt kan bidra til å nå det. I årene som kommer, skal bærekraftsstrategien fungere som rettesnor for hvordan vi sammen skal arbeide med bærekraft for å realisere visjonen om en fantasifull og kreativ fremtid.

Ann-Charlotte Hallberg
Design & Trend Manager

Hvordan påvirker bærekraft de trendene du ser?

Bærekraft er ikke lenger noen trend, det er en forutsetning når vi snakker om nye produkter og materialer. Mange ønsker å kjøpe mindre, og det de kjøper, må ha høy kvalitet og lang levetid. Å gjøre gode kjøp på loppemarked og i bruktbutikker er noe som har vært populært en stund, og når jeg ser på kommende trender, er det også en sterk tendens til at folk vil ta vare på og reparere det de har, i stedet for å kjøpe nytt. Jeg har alltid med meg bærekraftstankegangen i arbeidet mitt. Jeg designer blant annet mønstre slik at vi kan gjenbruke de samme trykkvalsene i forskjellige fargekombinasjoner til gavepapir og stoff, og vi er stadig på utkikk etter mer bærekraftige materialvalg til produkter og emballasje.

Våre fire utvalgte globale bærekraftsmål

Av de 17 globale bærekraftsmålene vurderer vi følgende 4 som mest relevante for oss i Panduro:

FNs utviklingsprogram Agenda 2030:
17 globale mål for bærekraftig utvikling

Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Vi mener det er viktig at produktene våre produseres på en måte som gir minst mulig negativ påvirkning på mennesker og miljø. Vi vil også øke kunnskapen om gjenbruk og tilbyr derfor et bredt sortiment av produkter som kan brukes for å forlenge andre produkters levetid. Det er også viktig for oss å minimere mengden skadelige kjemikalier i produktene våre og sikre at de er trygge å bruke.

Fokusområder:

*Tilby trygge og bærekraftige produkter
Fremme en sirkulær økonomi*

Mål 13: Stoppe klimaendringene

Gjennom miljøstyringssystemet vårt arbeider vi løpende med å forbedre miljøarbeidet og videreutdanne medarbeiderne på dette området. Vi arbeider blant annet med å redusere klimapåvirkningen fra transport inn fra leverandører og ut til butikker og kunder. Vi arbeider også med å bli mer energieffektive i egen virksomhet, blant annet gjennom å skifte ut belysningen.

Fokusområder:

*Redusere klimapåvirkningen fra transport
Redusere klimapåvirkningen fra egen virksomhet*

Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Vi ivaretar arbeidstakerens rettigheter og ønsker å fremme et trygt arbeidsmiljø. For å sikre anstendige arbeidsvilkår ved produksjon av produktene våre er det viktig å bygge langvarige forretningsrelasjoner til ansvarlige leverandører. Anstendig arbeid og lik lønn for likt arbeid er grunnleggende verdier hos oss. Hvert år tilbyr vi også praksisplasser og arbeidstrening for langtidssykemeldte.

Fokusområder:

*Samarbeide med ansvarlige leverandører
Være en attraktiv arbeidsgiver*

Mål 3: God helse og livskvalitet

Mennesker som får utfolde seg kreativt, har det bra. Kreativitet kan fremme utviklingen av fantasi og stimulere evnen til å tenke løsningsorientert. Mange synes dessuten at det å lage noe med hendene hjelper mot stress.

Fokusområder:

*Inspirere til kreativitet for å fremme mental helse
Videreutvikle samarbeidene våre*

Vårt bidrag til de globale bærekraftsmålene

For å kunne arbeide mer fokusert og langsiktig med bærekraftsspørsmålene har vi i løpet av våren 2022 fastsatt en rekke nye mål for bærekraftsarbeidet framover.

Målsettinger for de kommende årene

Fokusområde:

Fremme en sirkulær økonomi

Langsiktig mål:

Mer effektiv og bærekraftig emballasje.

Delmål:

- Redusere mengden unødvendig emballasje fra leverandører.
- All ny emballasje for våre egne varemerker skal være gjenvinnbar fra og med 2022–2023.
- All emballasje for våre egne varemerker skal være gjenvinnbar fra og med 2025–2026.

Fokusområde:

Samarbeide med ansvarlige leverandører

Langsiktig mål:

Minimal bærekraftsrisiko i leverandørkjedene våre.

Delmål:

- Gjennomføre risikoanalyser av de hundre største produktleverandørene våre med tanke på miljø, sosiale forhold og korrupsjon senest i løpet av 2022–2023.
- Etablere metoder for bruk av risikoanalyse til minimering og forebygging av de risikoene vi finner, senest i løpet av 2022–2023.

Fokusområde:

Redusere klimapåvirkningen fra transport

Langsiktig mål:

Fossilfri transport i løpet av 2030.

Delmål:

- Innføre flere miljøvennlige fraktalternativer for nettbutikkundene hvert år.

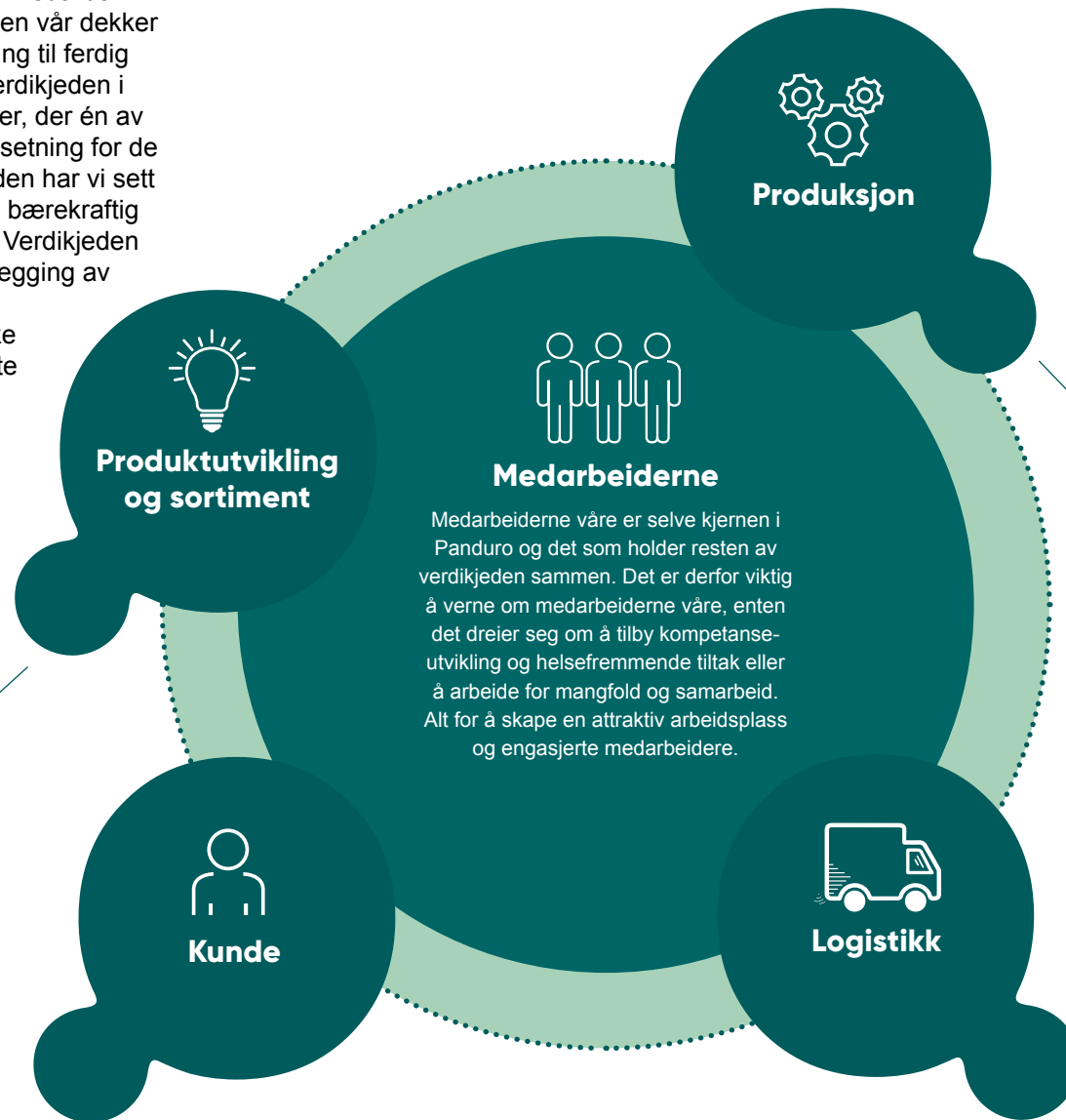

Verdikjede og interessenter

Våre viktigste interessenter er kundene, medarbeiderne og leverandørene våre. Verdikjeden vår dekker hele prosessen, fra idé og produktutvikling til ferdig sortiment ut til kunden. Vi har delt inn verdikjeden i virksomhetens fem viktigste komponenter, der én av dem, nemlig medarbeiderne, er en forutsetning for de fire andre. Med utgangspunkt i verdikjeden har vi sett på hvordan vi sammen kan jobbe for en bærekraftig utvikling og sikre sortimentet i alle ledd. Verdikjeden har også vært utgangspunkt for en kartlegging av risiko samt retningslinjer og andre tiltak virksomheten benytter seg av på de ulike bærekraftsområdene. Oversikt over dette finner du på side 13–15.

I Panduro tilbyr vi et bredt produktsortiment. Det gir mange bærekraftsaspekter å ta hensyn til. Vi jobber kontinuerlig for å sikre gode materialvalg, høy kvalitet og god produktsikkerhet. Det omfatter også en vurdering av hvordan produktene våre bør pakkes inn, og hvordan vi kan tilby et sortiment som passer inn i en bærekraftig livsstil.

Vi legger vekt på å alltid kommunisere med kundene på en ansvarlig, passende og korrekt måte. Det gjelder uansett hvor, når eller hvordan vi møter kundene. Men ansvaret vårt tar ikke slutt når kunden er ute av butikken. Panduro arbeider for å øke kunnskapen om gjenbruk, produkthåndtering og gjenvinning etter at kunden har handlet hos oss. På den måten vil vi skape en kundetilfredshet som varer i generasjoner.

Selve produksjonen gir store utfordringer både når det gjelder miljømessig og sosial bærekraft. Vi arbeider aktivt med vår Code of Conduct og krever at alle leverandørene våre skal undertegne og følge den. Gjennom vår Code of Conduct krever vi at leverandørene oppfyller kravene våre et godt arbeidsmiljø, etisk virksomhetsdrift, menneskerettigheter og samfunnsansvar.

Vi arbeider kontinuerlig med å gjøre transport og logistikk effektiv og bærekraftig, hele veien fra produktet kjøpes inn til det overleveres til kunden. Vi ser på alle ledd for å redusere miljø- og klimapåvirkningen, fra valg av transport via emballeringsgrad og samlastning og til sikkerhet under transport.

Bærekraftsrisiko

Vi har brukt verdikjeden og vesentlighetsanalysen som utgangspunkt for å kartlegge bærekraftsrisiko (vedlegg I).

I tabellen nedenfor ser du de risikoene knyttet til bærekraft som har størst betydning for virksomheten vår.

Oversikten viser også hvilke tiltak og styringsdokumenter vi har innført for å kunne håndtere de aktuelle risikoene.

Alle disse risikoene er knyttet til ett eller flere av de globale bærekraftsmålene, og i tabellen har vi ført opp det målet vi anser som mest relevant.

Bærekraftsrisiko	Bærekraftsmål	Del av verdikjeden	Tiltak	Styringsdokument
Miljø og sortiment				
Begrensede naturressurser		Hele verdikjeden	Bevisste materialvalg for produkter og emballasje. Arbeide med å forbedre emballasjen med tanke på gjenvinning. Tilby et sortiment som fremmer gjenbruk og reparasjon.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar, emballasjeveiledning. Eksternt fokus: Code of Conduct, Transportation, Retail and Consumer Packaging Guideline for Suppliers.
Utslipp		Produksjon, logistikk, medarbeidere	Oppfølging av utslipp fra transport. Overvåking av returere. Arbeid med samlasting og emballeringsgrad.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar, retningslinjer for bruk av firmabil og retningslinjer for reiser. Eksternt fokus: Code of Conduct, Shipping Information and Packing Guideline.
Energiforbruk		Hele verdikjeden	Oppfølging av energiforbruk etter energikartlegging ved hovedkontoret og i butikkene. Bevisst valg av energikilder. Skifte av belysning i butikkene.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Vannforbruk		Produksjon, produktutvikling og sortiment, medarbeidere	Panduro er et «Kranmärkt»-selskap, noe som betyr at vi kun serverer kranvann og ikke flaskevann i virksomheten.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Dyreetisk bærekraftig produksjon		Produksjon	Alle leverandører innenfor de relevante produktkategoriene skal ha signert Panduros retningslinjer for dyrehold.	Eksternt fokus: Panduro Animal Welfare Policy.
Produktsikkerhet og kjemikaliebruk		Produktutvikling og sortiment, produksjon, kunder	Dokument med kravspesifikasjon til leverandørene. Kontroll av produkter gjennom tester, analyser og risikoevaluering av innhold.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar, rutiner for produktkontroll. Eksternt fokus: Code of Conduct, kravspesifikasjon for forskjellige produktkategorier.

Bærekraftsrisiko	Bærekraftsmål	Del av verdikjeden	Tiltak	Styringsdokument
Miljø og sortiment				
Produktkvalitet		Produktutvikling og sortiment, produksjon	Fysisk kontroll av produkter og produktprøver.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar, rutiner for produktkontroll.
Avfallshåndtering		Hele verdikjeden	Oppfølging av avfallsmengden fra hovedkontoret og lageret. Informasjon til kundene om avfallshåndtering for emballasje og produkter.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar, rutiner for avfallshåndtering. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Sosiale forhold og medarbeidere				
Lønninger		Produksjon, logistikk, medarbeidere	Avtalefestede lønninger som utbetales regelmessig og til avtalt tid, til alle Panduros medarbeidere. Kontinuerlig arbeid for å sikre likelønn. Leverandørene skal sikre akseptable arbeidsvilkår, lønninger og rettigheter for sine ansatte.	Internt fokus: Personelhåndbok, retningslinjer for mangfold, retningslinjer for arbeidsmiljø, Core Values. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Helse og sikkerhet		Produksjon, logistikk, medarbeidere	Panduros systematiske arbeidsmiljøarbeid. Avtale om bedriftshelsetjeneste, terminalbriller og økonomisk bidrag til trening som helsefremmende tiltak. Leverandørene skal kurse sine ansatte i sikkerhet på arbeidsplassen.	
Overtid		Produksjon, logistikk, medarbeidere	Panduro-medarbeidernes arbeid skal være basert på nasjonal lovgivning og gjeldende tariffavtaler. Leverandørene skal påse at arbeidstimer og overtid ikke overstiger retningslinjene som er fastsatt i Code of Conduct.	
Medbestemmelse		Produksjon, medarbeidere	Panduros medarbeidere og ansatte hos leverandører skal ha frihet til å danne og være medlem av fagforeninger og til å forhandle med arbeidsgiveren i henhold til nasjonal lovgivning.	

Bærekraftsrisiko	Bærekraftsmål	Del av verdikjeden	Tiltak	Styringsdokument
Respekt for menneskerettighetene				
Barnearbeid og tvangsarbeid		Produksjon	Leverandørene skal påse at ingen barn utsettes for potensielt skadelig eller farlig arbeid. Leverandørene skal påse at tvangsarbeid ikke forekommer.	Internt fokus: Personall håndbok, retningslinjer for varsling. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Unge arbeidere		Produksjon, medarbeidere	Alle medarbeidere i Panduro og ansatte hos leverandører i alderen 15–18 år skal behandles på en passende måte med hensyn til deres unge alder. Arbeids- og overtidsbegrensninger bør respekteres spesielt for unge medarbeidere.	Internt fokus: Personall håndbok, retningslinjer for varsling. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Disiplinærtiltak		Produksjon, medarbeidere	Alle Panduros medarbeidere og ansatte hos leverandører skal behandles med respekt og verdighet. Medarbeiderne skal ikke under noen omstendigheter utsettes for noen form for fysisk, seksuell eller psykisk avstraffelse eller trakassering.	Internt fokus: Personall håndbok, retningslinjer for varsling. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Diskriminering		Produksjon, medarbeidere	Verken Panduros medarbeidere eller ansatte hos leverandører skal utsettes for diskriminering på grunn av etnisitet, kjønn, religiøs eller politisk overbevisning, nasjonalitet, sosial bakgrunn eller tilsvarende forhold.	Internt fokus: Retningslinjer for mangfold. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Tiltak mot korrupsjon				
Korrupsjon, utilbørlige fordeler og bestikkelser		Produksjon, logistikk, medarbeidere	For medarbeidere og leverandører er det ikke tillatt å tilby, be om eller ta imot en utilbørlig fordel i forbindelse med Panduros virksomhet.	Internt fokus: Retningslinjer mot korrupsjon og bestikkelser. Eksternt fokus: Code of Conduct.

Miljø og sortiment

Fokus på sirkulær økonomi

Den mest sentrale komponenten i Panduros miljøarbeid er å fremme en sirkulær økonomi ved å tilby produkter som inspirerer til og muliggjør gjenbruk. Gjennom produktene våre og markedsføringen av disse ønsker vi å oppfordre folk til å være kreative og bruke fantasien for å forlenge produkters levetid og øke gjenbruken av materialer. Vi vil også fremme den sirkulære økonomien ved å forbedre emballasjen vår, slik at materialene den er laget av, kan gjenvinnes.

Miljøstyringssystem

Vi innførte et ISO 14001-sertifisert miljøstyringssystem på hovedkontoret og sentrallageret allerede i 2006. Det innebærer at vi utvikler og forbedrer miljøarbeidet vårt fortløpende og stadig setter oss nye, målbare mål. Det betyr også at vi har en rekke dokumenterte retningslinjer og rutiner knyttet til miljøspørsmål. Styringssystemet hjelper oss dessuten med å dokumentere arbeidet med å etterleve lover og regler som omhandler miljø. Sertifiseringen betyr at miljøarbeidet vårt er gjenstand for en årlig gjennomgang av interne og eksterne revisorer. Disse gjennomgangene bidrar til å sikre at vi stadig forbedrer oss på miljøfeltet. Sammen med leverandørene våre arbeider vi fortløpende for å bedre miljøarbeidet i verdikjeden. Det vil vi oppnå gjennom en åpen dialog som fremmer varige kundeforhold. I året som har gått, har vi innført et nytt system for evaluering av miljørisiko hos leverandørene våre (les mer på side 21). Både kunder og medarbeidere blir stadig mer miljøbevisste, og det er vi lydhøre for. Disse synspunktene blir dokumentert, slik at vi kan bruke dem i den løpende forbedringen av bærekraftsarbeidet vårt.

Energiarbeid

Vi kjøper kun inn strøm fra fornybare kilder til kontorene våre, sentrallageret og de av butikkene i Norge og Sverige som tegner egne strømvtaler. Det betyr at 54 prosent av de skandinaviske butikkene våre bruker fornybar energi. Det siste året har vi arbeidet med å forbedre energioppfølgingen og det systematiske energiarbeidet vårt. Forbedringsarbeidet skjer innenfor rammene av energikartleggingen. Det betyr at energibruken i den svenske delen av virksomheten blir kartlagt av en sertifisert energikartlegger. I løpet av 2021 skiftet vi ut store deler av belysningen ved hovedkontoret og sentrallageret med energieffektiv belysning. Dette gjorde vi for å redusere strømforbruket, men også for å skape et bedre arbeidsmiljø. Vi arbeider også fortløpende med å skifte ut all belysning i butikkene med mer energieffektive løsninger.

I 2021 fikk vi utført en større ombygging av hovedkontoret og personalrommene ved sentrallageret i Malmö. Ombygging innebærer selvsagt alltid en

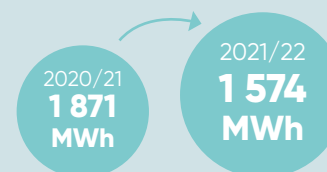

viss miljøpåvirkning, men for å begrense denne valgte vi blant annet å gjenbruke en del av materialene og møblene. I tillegg inngikk vi en avtale om innkjøp av en del brukte kontormøbler.

I løpet av våren 2022 vil vi også installere elbilladere ved hovedkontoret og sentrallageret.

Energiforbruk ved hovedkontoret og sentrallageret

Statistikken gjelder energiforbruk ved hovedkontoret og sentrallageret i Malmö.

Energiforbruk i butikkene

Statistikken gjelder energiforbruk i de av butikkene våre i Skandinavia som har egne strømvtaler.

* Tallene for mai til august 2020 i Danmark er overslag.

Transport og logistikk

Klimakrisen er en global utfordring, og vi i Panduro har selv sagt et ansvar for å gjøre det vi kan for å kutte klimagassutslippene. For å arbeide mer effektivt med transport i tiden fremover, har vi satt oss et ambisiøst mål om fossilfri transport innen 2030 (du kan lese mer om målsettingene våre på side 11). Vi har i flere år arbeidet aktivt med samlastning av produkter som fraktes med lasteskip fra Asia. Levering med fly brukes kun i absolutte unntakstilfeller. Pandemien har betydd at vi sammen med leverandørene våre har måttet gjøre en ekstra innsats for å løse eksepjonelle situasjoner og sikre levering av produktene våre. I likhet med mange andre bedrifter har vi blitt påvirket av økte priser på containerfrakt og mangel på containere. For å løse akutte situasjoner har vi derfor ved et par anledninger det siste året testet togtransport fra Asia.

For å redusere utslippene av drivhusgasser ved transport til butikk har vi i flere år arbeidet aktivt med effektiv pakking av varer og optimering av antall leveringsdager til butikkene. Netthandels-pakkene våre og varer til Pando- og Kreatima-butikkene lagres og pakkes av en ekstern aktør i Helsingborg. Lagerbygningen er miljøsertifisert i henhold til den svenske Miljöbyggnad Silver-standard (Sweden Green Building Council). Bakgrunnen for at vi har valgt å engasjere en ekstern aktør er den gode veksten nettbutikkene våre har hatt de siste årene. Blant andre viktige tiltak for å redusere karbonavtrykket i verdikjeden har vi evaluering og oppfølging av valg av transportpartnere og lansering av fossilfrie leveringsmetoder for netthandel til alle kunder så snart som mulig. Det er viktig å kunne tilby kundene fleksible leveringsalternativer med mindre miljøpåvirkning i en tid der netthandelen vokser og blir stadig viktigere for oss. I året som har gått, har vi lansert flere fossilfrie leveringsmetoder i Sverige og flere alternativer for hjemlevering i hele Skandinavia.

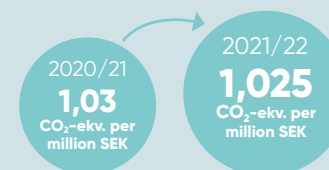
Antall artikler fordelt på opphavsregion

Statistikken i sirkeldiagrammet viser hvilke verdensdeler produktene våre kommer fra.

Utslipp fra transport

Disse tallene inkluderer transport av produkter fra fabrikk til Panduros sentrallager og videre fra sentrallageret til konsernets egne butikker og netthandelskunder (unntatt Pipoo's netthandelskunder).*

* Statistikken er basert på såkalte Well-to-Wheel-utslipp (WtW), altså et livssyklusperspektiv.

3,5 tonn mindre plast per år!

Vi har skiftet ut plastemballasjen til hobbyeskene våre med pappesker. Til forskjell fra plastboksene er pappeskene produsert i Sverige og laget av en fornybar råvare.

Emballasje og materialvalg

For å sikre at vi bruker begrensede globale naturressurser mer effektivt, er vi i gang med å se på hvilke materialer som brukes i emballasjen vår. Dette arbeidet krever at vi samarbeider tett med leverandørene. Emballasjens oppgave er først og fremst å beskytte produktene under transport, men også å inspirere kundene til kreativ utfoldelse. Arbeidet handler for en stor del om å unngå unødvendig emballasje og unødvendig plasskrevende emballasje. Vi vil at emballasjen skal kunne materialgjenvinnes, slik at den kan brukes på nytt i produksjon av nye produkter eller forpakninger etter at kunden har levert den inn til resirkulering.

For å få til dette har vi satt oss som mål å innføre mer effektiv og bærekraftig emballasje (se side 11). Vi vil også øke andelen emballasje laget av resirkulerte materialer eller fornybare råvarer. Vi har utarbeidet en veiledning om hvordan vi kan ta hensyn til disse faktorene internt når vi velger ut og utvikler emballasje til et produkt. Det innebærer også at vi unngår visse materialtyper, for eksempel PVC, og at vi ser på hvordan vi bruker trykk og materialer ved design av emballasjen. I tillegg har vi utarbeidet et instruksjonsdokument til leverandørene, slik at de skal være klar over hva slags emballasje vi foretrekker. For å ytterligere forbedre det arbeidet som gjøres hos leverandørene våre, har vi også en målsetting om å fjerne unødvig emballasje som leverandørene bruker under transport til oss. Lagermedarbeiderne våre er med og driver dette prosjektet siden det ofte er de som oppdager det hvis en leverandør bruker unødvendig mye emballasje.

Fremskritt for nettbutikkene

Som et ledd i arbeidet med å innføre mer effektiv og bærekraftig emballasje, har vi det siste året arbeidet med å forbedre eskene vi bruker til bestillinger i nettbutikken. Vi lanserte de nye og forbedrede nettbutikkene våren 2022. Disse finnes i flere størrelser, slik at de kan tilpasses bedre til innholdet og vi sender mindre luft. For å kunne tilpasse størrelsen på eskene til det kundene faktisk bestiller, gjorde vi først en omfattende analyse av bestillingene i nettbutikken. Vi bruker også mye mindre fargestoff i trykket på eskene og reduserer dermed mengden fargerester, slik at eskene blir lettere å gjenvinne. Eskene er merket med «FSC Mix». Det betyr at de er fremstilt av materialer fra ansvarlig, FSC®-sertifisert skogbruk, resirkulerte materialer og materialer fra andre kontrollerte kilder. Alle eskene består dessuten av minst 80 prosent resirkulert materiale.

De nye nettbutikkene er ikke bare mer effektive sett fra et bærekraftsperspektiv, de gjenspeiler også vår lidenskap for kreativitet med en design som inspirerer til å lage ting av selve esken.

**Marcus Ljungberg, Héléne Fredriksson,
Mikaela Bernro**
Regulatory Team

Hvordan sikrer dere at Panduros produkter er trygge å bruke?

Først og fremst sjekker vi hvilke lovpålagte krav som er aktuelle for et konkret produkt vi vil ta inn i sortimentet. Deretter tar vi kontakt med leverandøren for å forsikre oss om at alle nødvendige tester gjøres og at vi mottar riktig dokumentasjon. Produkter beregnet på barn kontrolleres ekstra nøye siden det her stilles enda høyere krav til sikkerhet, både når det gjelder kjemisk innhold og produktutforming. Vi kontrollerer også at næringsmidler, smykker og kjemiske produkter (f.eks. maling og lim) er trygge å bruke. Vi jobber selvsagt også forebyggende for å sikre at det eksisterende sortimentet vårt lever opp til alle nye krav og anbefalinger.

Bærekraftig sortiment

Panduros brede sortiment gir oss mulighet til å gjøre en forskjell ved å ta material- og produktvalg som er i samsvar med verdiene våre. Vi jobber for å levere produkter av god kvalitet og med høy pålitelighet med tanke på sikkerhet, helse og miljø. Produktkvaliteten er også en viktig del av det å gjøre sortimentet mer bærekraftig. Noen ganger er kvaliteten ekstra viktig. Da vi lanserte den nye møbelmalingen, testet for eksempel produktutviklerne blant annet hvor godt malingen dekte, og hvor lett den ble slitt. En tusspenn beregnet på barn må tåle å bli håndtert av ivrige barnehender. Da er det viktig at spissen ikke er for lett å klemme i stykker.

Trygge produkter

Produktsikkerhet er et viktig grunnprinsipp i arbeidet med å tilby et bærekraftig sortiment. Vi har derfor dokumenterte rutiner som skal sikre at alle produktene våre er trygge, både for miljø og mennesker. Vi arbeider med kravspesifikasjoner for samtlige produktkategorier i sortimentet, og disse oppdateres fortløpende når det skjer lovendringer. Lovpålagte krav og anbefalinger fra myndigheter og bransjeorganisasjoner er minstekravet, i tillegg kommer ytterligere krav som vi selv spesifiserer. Produktsikkerhetsarbeidet omfatter også studier av testrapporter og produktinnhold. Leker og elektronikk blir testet i henhold til særlige europeiske standarder for å sikre at de oppfyller alle lovpålagte krav og er trygge å bruke. For andre produktkategorier er kontroll av det kjemiske innholdet viktig, og for eksempel kosmetiske produkter og visse kjemiske produkter til barn kontrolleres av eksterne toksikologer som vurderer dem med hensyn til risiko. Det er viktig at produktene er tilpasset brukeren, og særlig viktig er sikkerheten for produkter beregnet på barn.

Tilbakekalte produkter

En tilbakekalling skjer når myndighetene anser at et produkt utgjør en sikkerhetsrisiko, men det kan også forekomme at vi selv velger å tilbakekalle et produkt.

2020–2021: 2 tilbakekalte produkter

2021–2022: 1 tilbakekalt produkt

Vi vil tilby produkter som gjør det mulig å gjenbruke mer, og ønsker å oppfordre og inspirere kundene til å lage ting av det de allerede har i huset.

Vår svanemerke maling er kontrollert og godkjent for barn fra to år og oppover, slik at også de små kan være med og lage ting.

For oss i Panduro er det viktig å beskytte og ta vare på verdens skoger. Derfor er blant annet alle pappeggene våre FSC-merket. I tiden fremover planlegger vi å innlemme flere FSC-merkede produkter i sortimentet.

Miljømerking og bærekraftig innhold

For å ytterligere sikre at sortimentet vårt er trygt og bærekraftig, har vi som ambisjon å øke utvalget av bærekrafts- og miljømerkede produkter. For eksempel har vi svanemerket maling til barn og en serie med svanemerket spesialmaling for møbler. Miljømerket Svanen betyr blant annet at produktets ingredienser er gjennomgått og godkjent av en uavhengig part med tanke på miljøpåvirkning. I tiden som kommer, vil vi ta inn flere FSC®-merkede* tre- og papirprodukter. FSC-merkingen betyr at materialene som er brukt i produktet, stammer fra ansvarlig, FSC-sertifisert skogbruk, resirkulerte materialer og materialer fra andre kontrollerte kilder. Blant Panduros egne varemerker er det en rekke FSC-merkede

produkter, deriblant påskeegg, maleblokker og pensler, og vi arbeider for at det skal bli enda flere. Vi har også mange FSC-merkede produkter fra andre merker, for eksempel treleker i Pando-sortimentet.

En annen del av arbeidet med å redusere bærekraftsrisiko knyttet til sortimentet vårt er å utelukke kritiske råvarer fra visse produkter. Et eksempel på dette er at vi ikke bruker ingredienser basert på palmeolje i en av såpemassene våre. Vi har også tatt bevisste valg knyttet til ingredienser i arbeidet med å lansere flere produkter av resirkulerte eller biobaserte materialer.

Etisk dyrehold

Vi har egne retningslinjer for dyrevelferd og stiller krav til godt dyrehold. Vi er bevisste på at det kan være utfordrende å følge opp kravene og delta derfor i dialog med interessenter og andre i bransjen. Vi arbeider med å ta aktive valg når det gjelder leverandørene av og opprinnelsen til råvarene vi fremstiller produktene våre av. Dette for å lettere kunne sikre godt dyrehold og trygg bruk av kjemikalier.

*FSC N002007

Sosialt ansvar

Vårt sosiale ansvar strekker seg gjennom hele verdikjeden. Sosialt ansvar angår mange områder, som menneskerettigheter i leverandørleddet, arbeidsmiljø for medarbeiderne våre og kundenes helse.

Helsebringende kreativitet

Kreativitet gir trivsel og kan fremme utviklingen av fantasi og stimulere evnen til å tenke løsningsorientert. Kreative sysler kan dessuten være en form for mindfulness, en metode som handler om å være til stede i øyeblikket og fokusere på det som skjer her og nå. Selv om det ikke foreligger noen vitenskapelig forskning som entydig beviser effektene av mindfulness, brukes det iblant i helsesektoren for å håndtere symptomer som stress, smerte, angst og nedstemthet. I sortimentet vårt er det et mangfold av produkter som kan brukes til å lage noe med hendene og fokusere på øyeblikket. Å legge perler på en perleplate eller male et bilde kan også hjelpe barn og personer med funksjonsvariasjoner med å trene opp finmotorikken. Mange opplever at kreative sysler gir økt trivsel, og på den måten kan vi forhåpentligvis være med på å fremme mental helse. Sortimentet vårt og det å inspirere kundene blir derfor en viktig del av vårt sosiale ansvar og bærekraftsarbeid.

Samarbeid med leverandører

Vi krever gode sosiale forhold for alle som arbeider med produksjon og transport av produktene våre. Vi arbeider for å sikre at produktene fremstilles i henhold til akseptable standarder for arbeidsmiljø og -sikkerhet. Samarbeid med ansvarlige leverandører står helt sentralt i bærekraftsarbeidet vårt. Det er derfor viktig for oss å bygge opp langsiktig samarbeid med leverandørene.

I Panduro har vi et sett med etiske retningslinjer kalt Code of Conduct. Dette er det viktigste styringsdokumentet vi har for å opprettholde gode sosiale forhold. Gjennom Code of Conduct stiller vi krav til leverandørene når det gjelder de ansattes lønninger, helse og sikkerhet, overtidsarbeid og mulighet til deltakelse i fagorganisasjoner.

Vi har i flere år arbeidet med å få alle produktleverandørene til å skrive under på vår Code of Conduct. Arbeidet er nå nesten i havn (se figuren), og alle nye leverandører må signere de etiske retningslinjene før samarbeidet kan starte. Vi vil litt etter litt avslutte samarbeidet med eksisterende leverandører som ikke godtar kravene våre. Utfordringen vil alltid være å sikre at alle leverandører og underleverandørene deres faktisk retter seg etter kravene til enhver tid. I året som har gått, har vi derfor implementert et verktøy for analyse av bærekraftsrisiko hos leverandørene våre. Verktøyet tar utgangspunkt i noen spørsmål som vi stiller leverandørene om virksomheten deres. Basert på svarene genereres det risikoanalyser for tre områder: miljø, sosiale forhold og korrupsjon. Når det gjelder sosial bærekraftsrisiko bygger analysen på amfori sin BSCI Country Risk Classification*-indeks. Denne analysen sammenholdes deretter med leverandørens retningslinjer og andre arbeidsmetoder leverandøren bruker for å redusere sosial bærekraftsrisiko, for eksempel

* Indeksen bygger på Worldwide Governance Indicators (WGI), utarbeidet av Verdensbanken. Organisasjonen bak er amfori, som er en ideell organisasjon for global handel.

brudd på menneskerettigheter eller reglene i arbeidslivet. Dette gir oss en prognose for hvilke leverandører som har høy og lav risiko knyttet til sosial bærekraft. I første analyserunde ba vi de hundre største leverandørene våre (basert på innkjøpsverdi) om å delta. Av leverandørene vi kontaktet, svarte 75 prosent på undersøkelsen. Vi kan se at risikoen knyttet til sosial bærekraft er større hos leverandører med komplekse leverandørkjeder og der produksjonen ligger utenfor EU (først og fremst i Asia). Undersøkelsen og det øvrige arbeidet vi har gjort med alle leverandørene våre, har imidlertid ikke avdekket noen faktiske brudd på Code of Conduct. Avhengig av hvor alvorlig en eventuell overtredelse er, velger vi å enten avslutte samarbeidet eller å sammen med leverandøren arbeide for at de skal kunne oppfylle kravene våre. I prosjektet med det nye verktøyet jobber vi nå med å utvikle arbeidsmetoder for hvordan vi og leverandørene sammen kan undersøke og redusere eventuell risiko som avdekkes hos dem.

Code of Conduct

Tallene viser andelen av produktleverandører (inkludert leverandører som kun selger til Pipoo) og transportpartnere som har signert de etiske retningslinjene Code of Conduct.

2020/21
93 %

2021/22
97 %

Visste du at den 10. desember 1948 vedtok FN verdenserklæringen om menneskerettigheter?
For første gang hadde verden en avtale der det ble fastslått at alle mennesker var frie og likeverdige.

Menneskerettigheter

Sosialt ansvar er et grunnleggende krav i alle deler av virksomheten vår. Vi i Panduro har et ansvar overfor kundene for at alle produkter fremstilles under akseptable arbeidsforhold og med respekt for menneskerettighetene. Leverandørene er ansvarlige for å sikre at all produksjon skjer i overensstemmelse med:

- FNs menneskerettighetserklæring
- FNs barnekonvensjon
- ILOs konvensjoner om arbeidsvilkår og rettigheter på arbeidsplassen

Hver enkelt leverandør har også ansvar for å drive virksomheten sin i samsvar med relevant nasjonal lovgivning.

Vi arbeider for at ingen som er involvert i produksjonen av produktene våre, skal bryte menneskerettighetene eller lide fysisk eller psykisk overlast. Kravene er regulert i vår Code of Conduct.

Diskriminering

Det er viktig for oss at ansatte hos leverandørene våre ikke skal utsettes for diskriminering på arbeidsplassen på grunnlag av etnisitet, kjønn, religiøs eller politisk overbevisning, nasjonalitet, sosial bakgrunn, alder eller andre tilsvarende forhold. Arbeidstakere med lignende erfaring og kvalifikasjoner skal dessuten få lik lønn for likt arbeid. Kravene om at diskriminering ikke skal forekomme, er regulert av vår Code of Conduct, som blant annet er basert på ILO-konvensjon nr. 100 og 111.

Tiltak mot korrupsjon

Vi påvirker samfunnet gjennom vår virksomhet. Det er derfor viktig for oss å ha høye etiske standarder i alt vi gjør. Det er ikke tillatt for medarbeidere eller leverandører å tilby, be om eller ta imot en utilbørlig fordel i forbindelse med virksomheten vår. Vi følger derfor retningslinjene for gaver og fordeler utarbeidet av den svenske anti-korrupsjonsorganisasjonen IMM (Instituttet Mot Mutor). For leverandørene reguleres disse kravene i vår Code of Conduct, og for våre egne medarbeidere har vi utarbeidet interne retningslinjer.

Medarbeidere

Panduro er en familiebedrift, og vi tar vare på medarbeiderne våre. Vi vet at medarbeiderne må ha det bra for at selskapet skal gå bra. Bærekraftsfokuset er en naturlig del av arbeidet, og vi arbeider systematisk for å hele tiden forbedre oss.

Et av fokusområdene i bærekraftsstrategien vår er å være en attraktiv arbeidsgiver. For at det organisatoriske og sosiale arbeidsmiljøet skal bli så godt som mulig, vil vi tilrettelegge for en åpen dialog, både mellom sjefer og medarbeidere og medarbeiderne imellom. Vi har årlige medarbeidersamtaler og samarbeider om å skape et godt arbeidsmiljø. Medarbeidernes fysiske miljø varierer avhengig av om de jobber i butikk, på lager eller på kontor, og må tilpasses deretter. Vi har utarbeidet egne retningslinjer for arbeidsmiljø og driver et systematisk arbeidsmiljøarbeid (SAM).

Velvære er viktig for oss – det henger tett sammen med trivsel og ytelse på jobben. Vi arbeider derfor systematisk med dette. Høsten 2021 gjennomførte vi vår første faste medarbeiderundersøkelse, kalt Puls. Puls skal hjelpe oss å følge opp og holde fokus, slik at vi sammen kan ta ansvar for å forbedre oss. Puls gjennomføres tre ganger i året i hele virksomheten. Vi setter av tid og ressurser til å evaluere svarene fra undersøkelsene, og hver gruppe går gjennom sine resultater og forbedringsområder. Vi arbeider også aktivt med helseforbedrende tiltak og oppfordrer til mosjon og gode vaner. Som følge av ulike nasjonale regler har vi avtaler om bedriftshelsetjeneste i Sverige og for terminalbriller i Norge og Sverige. I Sverige tilbyr vi også alle ansatte tilskudd til helsefremmende tiltak.

Sykefravær i Norge, Sverige og Danmark

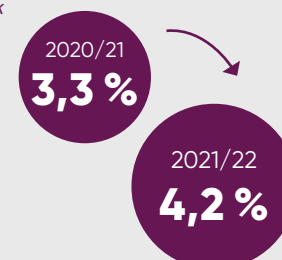
Omstendighetene rundt koronapandemien har ført til endringer i sykefraværet.

Ulike nasjonale regler for sykefravær gir forskjeller i tallene for de forskjellige landene.

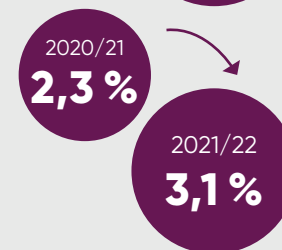
Sverige

Danmark

Norge

Rebecka Hoolmé

HR Manager

Hvordan bidrar HR-avdelingen til Panduros bærekraftsarbeid?

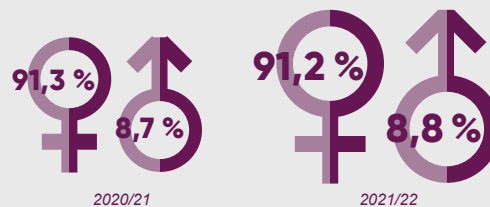
Vi i HR-avdelingen har som en av våre viktige oppgaver å sørge for at Panduro er en attraktiv, trygg og god arbeidsplass. HR er et stort fagfelt som strekker seg fra diskrimineringsfri rekruttering via arbeidsmiljøspørsmål og til enkeltpersoners helse. Det er utrolig viktig at lederne følger med på hvordan medarbeiderne deres har det – ikke minst gjaldt det under pandemien da mange hadde hjemmekontor. Vi i HR-avdelingen jobber derfor aktivt med å kurse og støtte alle sjefer og ledere i rollene deres. Som et ledd i dette arbeidet har vi også innført løpende medarbeiderundersøkelser som et verktøy for å jobbe med engasjement, trivsel og velvære på jobben.

Mangfold og likestilling

Virksomheten vår er preget av en holdning om at alle har og skal tillegges lik verdi uansett kjønn, etnisk eller religiøs tilhørighet, religiøs overbevisning, seksuell legning eller alder. Vi er opptatt av å imøtekomme ønsker som for eksempel har opphav i religiøse eller etniske forhold. Det er viktig for oss å aktivt motvirke alle former for trakassering. I rekrutteringsarbeidet ønsker vi å oppmuntre personer med ulike bakgrunner til å søke. Mangfoldsarbeidet vårt styres av retningslinjene for mangfold.

Likestillingsarbeidet skal være en kontinuerlig prosess i medarbeider- og virksomhetsutviklingen. Likestilling skal stå på dagsordenen og være et tilbakevendende tema på avdelingsmøter og lederkurs.

Sammensetningen av medarbeidere i Norge, Sverige og Danmark

Styrets sammensetning 2021–2022:

1 kvinne og 7 menn

Ledergruppens sammensetning 2021–2022:

2 kvinner og 5 menn

Vi arbeider aktivt med å hele tiden forbedre den kompetansebaserte rekrutteringsprosessen og kurser sjefene våre i hvordan vi rekrutterer. Ved å jobbe systematisk med rekruttering basert på kompetanse vil vi motvirke at ansettelsesbeslutninger blir tatt på grunnlag av ubevisste fordommer eller vilkårlige vurderinger. Alle kandidater bedømmes på samme måte, og vi åpner dermed opp for flere søkere og fremmer mangfold. Vi arbeider også for å forebygge og hindre seksuell trakassering ut fra målsettingen om at alle skal kjenne seg trygge når de går på jobb i Panduro.

Kurs og videreutvikling

Vi ønsker at medarbeiderne våre skal utvikle seg kontinuerlig og ha mulighet til å delta på kurs og seminarer. Som et ledd i dette arbeidet samler vi de av medarbeiderne våre som har lederansvar, to ganger i året. I løpet av noen dager er de med på foredrag om aktuelle temaer og workshops som har som formål å komme fram til nye strategiske initiativer og ideer til fremtidige forretningsmuligheter. Deltakerne får også mulighet til å utveksle ideer og erfaringer med hverandre. Alle medarbeidere på hovedkontoret og -lageret får også delta på et internt miljø- og bærekraftskurs.

De siste årene har vi hatt en stor satsing på opplæring av butikkmedarbeidere ved hjelp av interne opplæringsfilmer i et prosjekt vi har kalt Explore Creativity. Konseptet er enkelt: Medarbeiderne ser filmer, deltar i forskjellige utfordringer og får til slutt testet kunnskapene sine. Opplegget betyr at medarbeiderne kan skaffe seg et høyt kunnskapsnivå raskt og dermed yte best mulig service i møte med kundene. I tiden fremover kommer vi til å lage flere filmer for andre produktområder for å heve kunnskapsnivået ytterligere. I tillegg til filmer som tar for seg forskjellige

typer produkter, har vi som del av det systematiske arbeidsmiljøarbeidet vårt også en film om løfteteknikk for butikkmedarbeidere. Butikksjefene blir jevnlig oppdatert om bærekraft og Panduros arbeid på dette feltet, kunnskap de deretter viderefremidler til butikkmedarbeiderne. I 2022 vil vi fortsette å ha fokus på grunnopplæring og kompetanseutvikling for butikkpersonale.

Målet er at også disse kursene skal digitaliseres, slik at det blir enda enklere å nyttiggjøre seg kunnskapen.

Forbedrede kontorlokaler

I 2021 har vi bygd om og fornyet lokalene ved hovedkontoret i Malmö. De nye kontorlokalene er nye og lyse med mye plass til å være kreativ. Kontoret har rom for møter og samarbeid siden vi har «team play» som en av de grunnleggende verdiene våre (se side 26). Under pandemien fikk vi i likhet med så mange andre en dytt i retning av mer digitale arbeidsmetoder. I tiden fremover vil vi fortsette å tilby medarbeiderne stor fleksibilitet samtidig som vi ser en stor sosial verdi i det å jobbe sammen på et felles kontor.

Fia Collin

Warehouse and Production Manager

Hvordan bidrar produksjonsavdelingen til Panduros bærekraftsarbeid?

I Sverige har vi i mange år samarbeidet med Arbetsförmedlingen og Försäkringskassan om å tilby arbeidstrening til folk som trenger hjelp til å komme seg ut i arbeidslivet, for eksempel etter en langtidssykemelding. Hos får de venne seg til å være på en arbeidsplass og øve på ulike arbeidsoppgaver uten produktivitetskrav. Oppgavene tilpasses den enkeltes forutsetninger og kan bestå i å pakke forskjellige hobbyartikler og plukke varer på lageret. Det er flere som har hatt arbeidstrening hos oss, som senere har blitt ansatt. Det er selvsagt svært positivt.

Våre grunnleggende verdier – Core Values

Med utgangspunkt i verdikjeden vår, og for å samle medarbeiderne rundt felles verdier og strategiske mål, lanserte vi i 2018 et sett med grunnleggende verdier kalt Core Values i de skandinaviske selskapene. I 2019 utvidet vi disse med en ny verdi, Profit, for at samtlige medarbeidere, uansett stilling eller arbeidsoppgaver, skulle forstå hvor viktig lønnsomhet er, både i det daglige arbeidet og for virksomheten som helhet.

Profit: We know the importance of profitability, to continuously strive towards making a profit in everything we do.

Entrepreneurship: We are doers, curious, eager to learn and take initiatives.

Passion: We are passionate about our customers, products, brands and employees.

Focus: We are focused and able to prioritize, make choices and decisions.

Team play: We stick together, show interest, share knowhow amongst colleagues and take care of each other.

Have fun: We celebrate success and create a good atmosphere.

Våre Core Values er en viktig del av virksomheten og utgjør en felles plattform for samarbeidet vårt. Hvis vi alle har med oss disse Core Values, i det daglige arbeidet, kan vi sammen nå målene våre, både målet for lønnsomhet og om være en attraktiv arbeidsplass.

ENTREPRENEURSHIP

HAVE FUN

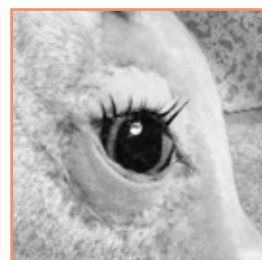
TEAM PLAY

PASSION

PROFIT

FOCUS

Samarbeid

SOS-barnebyer

Vi vil at alle barn skal ha en trygg oppvekst. Siden 2014 har vi derfor samarbeidet med SOS-barnebyer for å støtte utsatte barn rundt om i verden. SOS-barnebyer er en internasjonal barnerettighetsorganisasjon som jobber for å gi barn en trygg, sikker og omsorgsfull oppvekst. Siden samarbeidet ble inngått, har vi sammen med kundene våre samlet inn 3 millioner svenske kroner til SOS-barnebyers viktige arbeid.

Vi har valgt å gi det langsiktige bidraget vårt til SOS-barnebyers arbeid i Bolivia, som er et av de fattigste landene i Sør-Amerika. Her lever mange barn under svært vanskelige forhold, blant annet er det store problemer med barnearbeid og barn som bor på gaten. Da den akutte situasjonen oppstod i Ukraina tidlig i 2022, besluttet vi også å gi et ekstra bidrag til SOS-barnebyers innsats for barn der.

Foto: SOS-barnebyer, Alejandra Kaiser

Vårt bidrag til SOS-barnebyers arbeid i Bolivia går til barn og familier i Santa Cruz. I barnebyen Santa Cruz Plan 4000 får barn som ellers hadde risikert å vokse opp helt alene, vokse opp innenfor en families trygge rammer. Barna blir en del av et fellesskap i sitt nye hjem, og får gå på skole og delta i aktiviteter. Barnebyen er integrert i lokalsamfunnet, slik at det skal bli enklere for barna å tilpasse seg samfunnet og etter hvert stå på egne ben.

Innenfor rammene av Plan 4000-prosjektet driver SOS-barnebyer også familiestyrkende programmer rettet mot familier som på grunn av fattigdom, misbruk, sykdom, dødsfall i familien eller andre problemer risikerer å bli splittet opp. Plan 4000 hjelper familiene å holde sammen og – på sikt – å bli selvstendige og forsørge seg selv. Familiene får blant annet tilgang på næringsrik mat og grunnleggende helsetjenester. Barna får også muligheten til å gå på skole, og de voksne får hjelp til å komme i gang med inntektsgivende aktiviteter, slik at de kan forsørge seg selv.

På grunn av pandemien har barn i utsatte områder risikert å bli rammet enda hardere. Med vår støtte har SOS-barnebyer arbeidet mer iherdig enn noensinne for å snu den negative utviklingen i Bolivia. Ved blant annet å digitalisere deler av virksomheten har de kunnet fortsette arbeidet med uforminset styrke, og i 2021 kom også den viktige vaksinasjonsprosessen i gang.

Louisiana Museum of Modern Art

Siden år 2000 har vi samarbeidet med Børnehuset og Louisiana Learning ved Louisiana Museum of Modern Art i Humlebæk i Danmark. Børnehuset er en del av museet der barn og unge kan få fritt utløp for sin fantasi og skaperkraft. Panduro bidrar

med materialer, men Louisiana bestemmer selv hvilke materialer som skal stilles til rådighet. Louisiana forsøker å tilpasse aktivitetene i Børnehuset til de utstillingene som til enhver tid er aktuelle.

Foto: Louisiana

Henie Onstad Kunstsenter

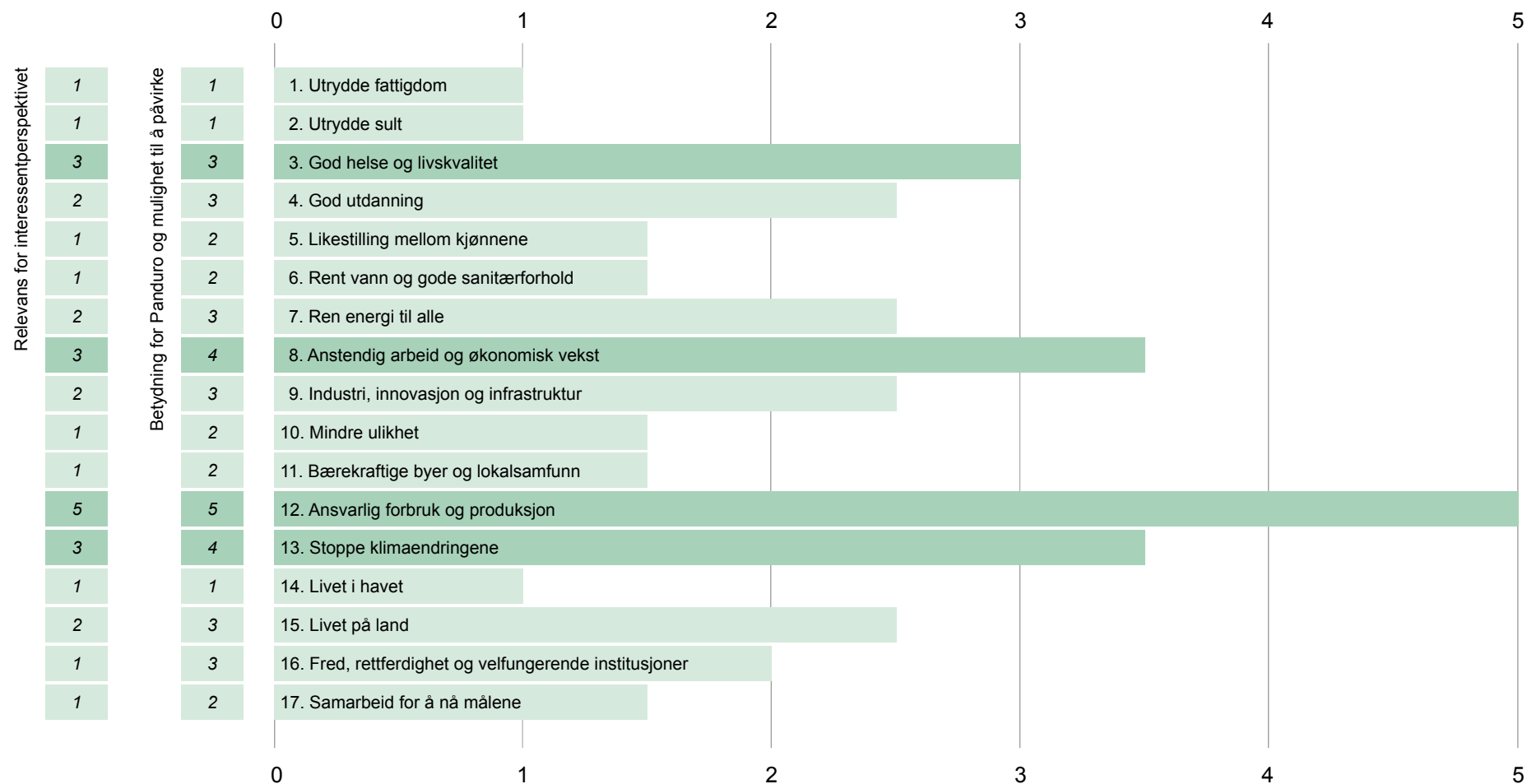
Vi har siden 2017 sponset barneverkstedet Labben ved Henie Onstad Kunstsenter utenfor Oslo. På kunstsenteret oppfordres barn og voksne til å oppdage kunsten og de kreative prosessene sammen. I verkstedet som heter Labben, står den individuelle kreativiteten i fokus, og her kan barna male og skape fritt. Panduro sponser materialer som brukes av barn, skoler og barnehager som besøker verkstedet.

Foto: Henie Onstad

Vedlegg I – Vesentlighetsanalyse

Vi har utarbeidet en vesentlighetsanalyse basert på FNs Agenda 2030 med de 17 globale bærekraftsmålene. Formålet med analysen er å prioritere de bærekraftsspørsmålene som er viktigst for selskapet og interessentene våre. Analysen er gjort med utgangspunkt i retningslinjene fra Global Reporting Initiatives (GRI). Vi har satt karakter for relevans ut fra et interessentperspektiv og hvilken betydning målene har for Panduro og virksomhetens mulighet til å påvirke. Karakterene er satt på en skala fra 1 til 5, der 5 har høyest relevans.

Revisorens kommentar til den lovpålagte bærekraftsrapporten

Til generalforsamlingen i Panduro Förvaltning AB,
org.nr. 556570-3237

Oppgaver og ansvarsfordeling

Styret er ansvarlig for å utarbeide bærekraftsrapporten for regnskapsåret som løper fra 1. mai 2021 til 30. april 2022, og for at denne oppfyller kravene i gjeldende regnskapslovgivning.

Gjennomgangens fokus og omfang

Gjennomgangen er utført i henhold til revisorforeningen FARs anbefaling RevR 12 om *revisors kommentar til den lovpålagte bærekraftsrapporten*. Det betyr at gjennomgangen av bærekraftsrapporten har et annet fokus og betydelig mindre omfang enn det som er tilfelle for en revisjon ifølge International Standards on Auditing og god revisjonsskikk i Sverige. Vi mener at denne gjennomgangen gir oss tilstrekkelig grunnlag for å uttale oss.

Uttalelse

Det er utarbeidet en bærekraftsrapport.

Malmö den 7 juli 2022

PricewaterhouseCoopers AB

Vicky Johansson

Autorisert revisor